

21. Yüzyıl Becerileri Işığında FATİH Projesi Değerlendirmesi

Evaluation of FATİH Project in the Consideration of 21st Century Skills

Selami ERYILMAZ¹, Çelebi ULUYOL²

¹ Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, selamieryilmaz@gazi.edu.tr

² Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü, celebi@gazi.edu.tr

ÖZ

Günümüz bireylerinin eğitim yaşamlarında başarıya ulaşabilmeleri ve günümüz istihdamında pay sahibi olabilmeleri için temel bilgi ve becerilerinin ötesinde 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırılan bir dizi beceriye sahip olmaları gerekmektedir. Bu çalışmada ilk olarak 21. yüzyıl becerilerini tanıtmak ve bu becerilerin önemini vurgulamak amaçlanmıştır. Çalışmanın bir diğer boyutunu, bilişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme sürecine etkin bir şekilde entegrasyonunu hedefleyen FATİH projesi oluşturmaktadır. 21. yüzyıl becerilerinin içeriğine ve FATİH projesinin kapsamına bakıldığında aralarında gerek doğrudan gerekse dolaylı bir takım ilişkilerin olduğu görülmektedir. Bu kapsamda bir teknoloji entegrasyonu projesi olan FATİH projesinin 21. yüzyıl becerileri ile olan ilişkisini ortaya koymak amacıyla ilgili değerlendirmeler yapılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: 21. yüzyıl becerileri, FATİH projesi, Teknoloji entegrasyonu

ABSTRACT

It is necessary for today's people to get an achievement and have a part in employment of the 21st century, they have some basic knowledge called as 21st century skills besides some basic knowledge and skills. In this study, first of all, it is tried to emphasize that the importance of the 21st century skills. Another aspect of the study is related with the FATİH Project which targets to integrate information technologies to learning and teaching processes. When we look at the contents of 21st century skills and FATİH Project, there are some relations between them which are direct or indirect. Within this framework, in order to present the relations between FATİH Project and 21st century skills, assessment and some suggestions will be made.

Keywords: 21st century skills, FATİH Project, Technology integration

GİRİŞ

Okuma, yazma, matematik ve fen dersleri günümüz eğitim programlarının temelini oluşturmaktadır. Ancak mevcut eğitim programları, öğrencileri yaşama hazırlamada yetersiz kalmakta ve 21. yüzyıl iş dünyasının beklentileri doğrultusunda çalışanlar yetiştirilmesinde arzulanan başarıyı sağlayamamaktadır (Baskan, 2001). 1991 yılında ABD Çalışma Bakanlığı tarafından yayımlanan SCANS (The Secretary's Commission on Achieving Necessary Skills) raporuyla işletmelerin ihtiyaçları ve burada çalışacak iş gücü için gerekli nitelikler ortaya konmuştur. Bu rapor işverenlere ve eğitimcilere belli bir iş kolundaki bireyin başarılı olabilmesi için neler yapabilmesi gerektiğini açıklamaktadır. Bu rapor neticesinde iş yaşamında gerekli olarak görülen becerilerin sunulması sonucunda, gençlerin yarısının bu becerilerden yoksun olarak okulu tamamladıkları ortaya çıkmıştır (SCANS, 1991). Bireylerin 21. yüzyıl istihdamında pay sahibi olabilmeleri için temel bilgi ve temel beceriler ile edindikleri okul diplomaları yeterli olmamakta, sahip oldukları temel becerilerinin ötesinde, 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırabileceğimiz bir dizi beceriye sahip olmaları gerekmektedir. Geçmiş yüzyıllarda salt bilgi değerli ve geçerli iken günümüzde tek başına bilgi ve bilgi sahibi olunması yeterli olmamaktadır. 21. yüzyıl bireyinin gerek eğitim yaşamında gerekse iş yaşamında başarılı olabilmesi için; yaratıcı ve eleştirel düşünebilen, başkaları ile işbirliği yapabilen, problem çözücü ve yüksek iletişim becerilerine sahip, gerekli bilgiye nasıl ulaşabileceğini bilen, bilgiye ulaşırken teknoloji kullanabilen, yeni fikirlere açık, esnek ve uyumlu, sorumluluklarını bilen, öz-yönetimli ve inisiyatif sahibi, sosyal ve kültürel becerileri gelişmiş, üretken ve liderlik becerilerine sahip bir birey olması gerekmektedir. Ülkemizde de bu kapsamda Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği tarafından 26 Haziran 2012 tarihinde "21. Yüzyıl Becerileri ve Eğitimin Niteliği Toplantı Dizisi" başlatılmıştır (TÜSİAD, 2012). Elbette ki bu becerilerin bireylere kazandırılmasına yönelik olarak eğitim programlarının tekrar ele alınarak yenilenmesi ve eğitimcilerin 21. yüzyıl becerilerinden haberdar olarak bilinçli bir şekilde ders programlarına bu becerileri entegre etmeleri beklenmektedir.

Bu çalışmanın iki temel amacı bulunmaktadır. Bunlardan ilki, 21. yüzyıl becerilerini tanıtmak ve bu becerilerin önemi vurgulamaktır. Çalışmanın diğer amacı ise, bir teknoloji entegrasyonu projesi olan FATİH projesinin 21. yüzyıl becerileri ile olan ilişkisini tartışarak ortaya koymaktır.

21. YÜZYIL BECERİLERİ

21. yüzyıl becerilerinin neler olduğu üzerinde evrensel bir görüş bulunmamaktadır. Ancak bazı büyük şirket CEO'larının, bazı kuruluşların ve bilim insanlarının söz konusu becerilerin neler olduğu ve nasıl sınıflandırıldıklarına dair bir takım çalışmaları mevcuttur (TÜSİAD, 2013). Bu araştırmada 21. yüzyıl becerileri üç ana başlık altında 13 beceri olarak ele alınmıştır (Partnership For 21st Century Skills, 2013):

1. Öğrenme ve Yenilikçilik Becerileri
 - Yaratıcı Düşünme
 - Eleştirel Düşünme
 - Problem Çözme
 - İletişim
 - İşbirliği
2. Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri
 - Bilgi Okuryazarlığı
 - Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Okuryazarlığı
 - Medya Okuryazarlığı
3. Yaşam ve Kariyer Becerileri
 - Esneklik ve Uyum
 - Kendini Yönetme
 - Sosyal Beceriler
 - Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik
 - Liderlik

Yaratıcı Düşünme: Yaratıcılık hayatın her alanında mevcuttur ve karşımıza bilimsel bir buluş, eşsiz bir sanat eseri, müthiş bir bina ya da oyuncak tasarımı olarak çıkabilir. Yaratıcılık, sanatta ve bilimde ne kadar geçerliyse değişik yaşam durumları veya insan ilişkileri için de o kadar geçerlidir (Öztürk, 2004). Ancak yaratıcı düşünme çoğu zaman

yoktan var etmek değil, birbirinden bağımsız gibi görünen mevcut durumlar arasındaki ilişkiyi görebilme ve yeni bir bağıntı kurma sürecidir (Goodman, 1995). İş dünyasında hızla değişen eğilimler, yıkıcı rekabet ve daha önce karşılaşılmayan müşteri talepleri, işletmeleri ve orada çalışan en alttan en üste her kademedeki insanı başarılı olmak ya da elde edilen başarıyı sürdürebilmek için ‘yenilikçi’ ve ‘yaratıcı’ olmaya zorlamaktadır (Biçer & Düztepe, 2003).

Eleştirel Düşünme: Eleştirel düşünme Sokrates’ten beri insan hayatının bir parçası olsa bile bu düşüncenin tanımı 20. yüzyılın başına kadar tam olarak yapılamamıştır. Eleştirel düşünme, birçok zihinsel etkinliği içeren çok yönlü bir süreçtir bu yüzden de tanımlamak basit değildir (Dağkiran, 2010). 1990 yılında Amerikan Psikoloji Derneğinin (APA) öncülüğünde Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada’dan 46 kuramcının katılımıyla yapılan çalışmalar sonunda eleştirel düşünme, "bireyin ne yapacağına ve neye inanacağına karar vermesi için çözümleyici, değerlendirmeye yönelik bilinçli yargılarda bulunması ve bu yargıları ifade etmesi" biçiminde tanımlanmıştır (Seferoğlu & Akbıyık, 2006). Günümüzde eğitimin en önemli amacı, değişik koşullara uyum sağlayabilecek, sorgulayabilecek, eleştirel ve çok yönlü düşünebilen, insanlara saygılı ve düşüncelere hoşgörü ile bakabilen becerilere sahip sorumlu vatandaşlar yetiştirmektir (Kutlu & Schreglmann, 2011). Bilgi çağının bireylerinin kendileriyle ilgili gelişmeler ve tartışmaların dışında kalmaması ve katılımcı vatandaşlar olabilmesi için sahip olması gereken en önemli özelliklerden birisi eleştirel düşünme becerisini kazanmış olmalarıdır (Tümekaya & Aybek, 2008).

Problem Çözme: Günlük yaşantımızda aşmamız gereken bir takım engel ve zorluklarla karşılaşırız. Zamanımızın ve enerjimizin büyük bir kısmını ise söz konusu bu engel ve zorlukların üstesinden gelebilmek için harcarız (Korkut, 2002). Karşılaştığımız engeller ve güçlükler genel anlamda “problem” olarak nitelenmekle birlikte alanyazında problemin çeşitli tanımları bulunmaktadır. Gögebakan’a (2012) göre problem karmaşık, sıkıntılı ve istenmeyen durumları ifade etmektedir. Saygılı (2010) ise problemi, bireye ait bilgi ve deneyimler ile çözülebilecek bireyin karşılaştığı durumlar olarak tanımlamıştır. Güner de (2007) problemi, kişiyi rahatsız eden, çevreden veya kişinin

kendisinden kaynaklanan yaşam durumları olarak tanımlamaktadır. Anlık çözüm tepkilerimizin olmadığı durumlar karşılaştığımız problemleri oluştururken, problemlere karşı farklı düşünce ya da olası çözümler arasından yaptığımız seçimler ise çözüm eylemini meydana getirir (Korkut, 2002). Bir başka deyişle problem çözme, karşılaşılan probleme bağlı olarak neyin yapılacağına bilinmediği durumlarda yapılacak olanı bilmektir (Göğebakan, 2012). Kısacası problem çözme, karşılaşılan engel ve zorlukların üstesinden gelmenin en iyi yolunu bulmaktır. Korkut (2002) bir adım ileriye giderek problem çözme, çözüm için önceki deneyimlerimizden yararlanılması ve buna ilaveten yeni çözüm yollarının bulunması olarak nitelemiştir.

İletişim: İletişimin alanyazında birçok benzer tanımı bulunmaktadır. İletişim, duygu, düşünce ve bilgilerin mümkün olan her yolla başkalarına aktarılma işidir (Sarkın, 2012). Bozkurt (2004) iletişimi, bilgiyi aktarma ve anlamlandırma süreci olarak tanımlamıştır. Tuncel (2009) ise iletişimin, bireyler ve topluluklar arasında söz, yazı, görüntü, simge, el, kol hareketleri ve benzeri araçlarla duygu ve düşüncelerin iletimini sağlayan bir etkileşim süreci olduğunu belirtmiştir. İnsanlar farkında olmadan yaşadıkları sosyal çevre içerisinde birbirleriyle iletişim kurarlar. Karşılaştıkları sorunları çözebilmek için birbirleriyle fikir alışverişinde bulunurlar. İletişimde başarılı olan insanlar genellikle özgüveni yüksek, saygılı, işbirliği ve paylaşımına açık, sorunlara karşı duyarlı ve çözüm arayıcı kişilerdir. Başkalarının düşüncelerine saygı göstermeyen ve sadece kendi düşüncelerini mutlak doğru kabul eden kişiler toplum içerisinde sağlıklı iletişim kuramazlar (Tuncel, 2009). İletişim becerilerinin çalışma hayatındaki önemine dair araştırmalara son yıllarda daha fazla rastlanılmaktadır. Etkili iletişim becerileri insan ilişkilerinde ve özellikle insanlarla daha çok bir arada bulunulması gereken meslek gruplarında ilişkileri kolaylaştırmaktadır. Bu meslek gruplarına örnek vermek istersek, doktor, hemşire, öğretmen, polis, asker, bankacı, avukat, satış elemanı, sosyal hizmet danışmanı, psikolog ve psikiyatrist olarak sıralayabiliriz.

İşbirliği: İşbirliği, aynı amaç ve çıkarlara sahip kişilerin oluşturdukları çalışma ortaklığı veya ortak bir amaç doğrultusunda bireylerin veya kümelerin birlikte davranması olarak tanımlanabilir (Tuncel, 2009). Literatürde ortak bir amaç doğrultusunda öğrencilerin

birlikte çalışmasına pek çok isim verilmiştir. İşbirlikli öğrenme, toplu öğrenme, kubaşık öğrenme, takım çalışması, grup çalışması gibi adlandırmalar içerisinde “işbirlikli öğrenme” yaygın olarak kullanılmaktadır. 21. Yüzyıl toplumunun insan nitelikleri, geleneksel insan niteliklerinden farklılıklar göstermeye başlamıştır. Günümüz insanı yaratıcı, girişimci, bilgiye ulaşma yollarını bilen, bilgi teknolojilerini kullanabilen, üretken, sorumluluklarının farkında ve takım ruhuyla çalışabilen bireyler olarak pek çok niteliğe sahip olmak zorundadır. Bu nitelikler çerçevesinde başarıya ulaşabilmek için bireylerin bir araya gelerek ortak bir çalışma oluşturmalarını, işbirliği becerisi kapsamında düşünebiliriz.

Bilgi Okuryazarlığı: Teknolojinin hızlı gelişimi ve bilgi teknolojilerinin günlük yaşantımıza girmesiyle birlikte dünya toplumları, bilgi toplumu olma yolunda hızlı bir değişim içine girmiştir. Bireylerin yaşamlarını kolaylaştıran ve zenginleştiren bilgi ve bilgi kaynaklarına erişim yolları artmıştır. Bilgiye erişimin kolaylaşmasıyla doğru orantılı olarak elde edilebilecek bilgi miktarının artmış olması, aşırı bilgi yükü problemlerine neden olmaktadır. Yapılan araştırmalar aşırı bilgi yükünün karar verme becerilerimizi yarı yarıya azalttığını göstermektedir. Bilgi miktarındaki bu artış nedeniyle bilgi kaynaklarına erişim becerilerimizin gelişmesi gerekmekte ve artan bilgi üretimi nedeniyle de eski bilgilerimizin geçerliliğini yitirmesinden dolayı yaşam boyu öğrenme bir zorunluluk haline gelmektedir (Saatçioğlu, Özmen & Özer, 2003). Gerek elektronik bilgi kaynaklarının artması gerekse yaşam boyu öğrenmenin mecbur kılınmasından dolayı bilgi okuryazarlığı kavramı yaşantımıza girmiş ve bilgi okuryazarlığı becerisine sahip bireylerin yetiştirilmesi önem kazanmıştır.

Günümüz toplumunda bireyler araştırmalarında, çalışmalarında, iş yerlerinde ve yaşamlarında farklı bilgi seçimleriyle karşı karşıyadırlar. Günümüzde bilgi, kamu kaynakları, özel kuruluşlar, üreticiler, servis sağlayıcıları, medya, kütüphaneler ve internet üzerinden kullanılabilir ve giderek bilgiye filtresiz ulaşılabilir. Bu da doğruluk, geçerlik ve güvenilirlik bakımından soru işaretleri doğurmaktadır. Buna ek olarak bilgi görsel, işitsel ve metinsel olmak üzere birden fazla medya aracılığı ile kullanılmaktadır. Söz konusu bu durumlar bilginin değerlendirilmesi, anlaşılması ve

bilginin etik ve yasal olarak kullanılmasında sorunlara neden olmaktadır. Ayrıca bilginin niteliğinin belirsizliği ve artan miktarı da toplum için büyük bir sorun olmaktadır.

Bilgi okuryazarlığı kavramı ilk olarak 1974 yılında Amerikan Bilgi Endüstrisi (SIIA) başkanı Paul G. Zurkowski tarafından kullanılmıştır. Zurkowski, Kütüphane ve Bilgi Bilimi Ulusal Komisyonu (NCLIS) için hazırlanan bir raporda bilgi okuryazar kişileri, bilgi kaynaklarını kullanmayı bilen, birincil kaynakların yanı sıra çeşitli bilgi araçlarını kullanma becerisine sahip kişiler olarak tanımlamıştır. Amerikan halkının klasik tabirle hemen hemen tamamının okuryazar olduğunu, buna karşın nüfusun altıda biri gibi çok az bir kısmının bilgi okuryazarı olduğunu belirtmiştir (Polat ve Odabaş, 2008). Amerikan Kütüphane Derneğinin (ALA) bir alt bölümü olan Kolej ve Araştırma Kütüphaneleri Derneği (ACRL) tarafından bilgi okuryazarlığı; bilgiye gereksinim duyulduğunun bilinmesi, bilginin elde edilmesi, değerlendirilmesi ve etkin olarak kullanılması şeklinde bireyin gereksinim duyduğu bir dizi yetenekler olarak tanımlanmıştır (ACRL, 2013).

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı: Teknoloji insanların günlük yaşamında büyük bir önem taşımaktadır ve bu önem önümüzdeki yıllarda giderek daha da artacaktır. Artık bilgi ve iletişim teknolojileri evde, okulda, işyerinde ve toplumun her alanında daha yaygın hale gelmiştir. Bir kitap okumak için bilgisayar ile kütüphanelerin veri tabanlarını taramak, bankaların otomatik vezne makinelerinden para çekmek veya telefonumuza gelen mesajlar günlük olağan faaliyetler haline gelmiştir. Bu nedenle okuryazarlık kavramının, teknolojik tabanlı becerileri ve vatandaşların teknolojik bir dünyada çalışmalarını sağlayacak yetenekleri içerecek şekilde genişletilmesi gerekmektedir (Panel, 2002).

Bilgisayar okuryazarlığı terimi uzun yıllar boyunca bilgisayar ve bilgi teknolojileri kullanımına yatkınlığı ifade eden bir insan becerisi olarak kullanılmıştır. Son yıllarda popülerliğini yitirmesine rağmen bilgisayar okuryazarlığı hâlâ eğitim alanyazında yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak, son yıllarda bilgisayar yetkinliğinin ötesinde daha geniş ve daha kapsayıcı bir tanıma ihtiyaç duyulmuştur. İletişim ağları ve internet

gibi teknolojik gelişmeler bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı (BİT) teriminin yaygın kullanımına neden olmuştur. Video konferans, e-posta ve internet sunucu ağlar gibi iletişim araçlarının kullanımı ve bu kullanım ile bilginin hızlı ve geniş kesimlere yayılması bilgisayar okuryazarlığı kavramı yerine BİT okuryazarlığı kavramının kullanılmasını gerektirmiştir (Oliver & Towers, 2000).

BİT okuryazarlığı, bir bilgi toplumunda işlevsel olabilmek (hizmet etmek, görev yapmak, çalışmak) amacıyla bilgiye erişmek, bilgiyi yönetmek, bilgiyi bütünleştirmek, bilgiyi değerlendirmek ve yeni bilgi oluşturmak için dijital teknolojiyi, iletişim araçlarını ve/veya iletişim ağlarını kullanmak olarak tanımlanabilir (Panel, 2002). Geçmiş yüzyıllarda okuma ve yazma ne kadar önemli ise 21. yüzyılda da BİT okuryazarlığı büyük önem taşımaktadır. 21. yy okuryazarlığının bir biçimi olan BİT okuryazarlığı, dijital ortamlarda bilginin araştırılması ve bilginin iletimi gibi becerileri içermektedir. BİT okuryazar öğrenciler daha iyi problem çözen ve daha çok öz yönetimli bireyler olurlar. Okul yaşamının ötesinde bilgi toplumunda üretken bir vatandaş olabilmek ve işverenlerin arzuladığı söz konusu bu becerilere sahip çalışanlar olabilmek için BİT okuryazarlığı önem arz etmektedir (Katz & Macklin, 2007).

Medya Okuryazarlığı: Medyanın insan hayatında büyük bir güçtür çünkü haber ve bilgi verme, toplumsallaştırma, eğitim, eğlendirme, kültürel değerleri koruma, denetim/eleştiri ve kamuoyu oluşturma gibi birçok önemli işlevi vardır. Medya okuryazarlığı ise büyük çeşitlilik gösteren formlardaki mesajlara ulaşma, bunları çözümlenme, değerlendirme ve iletme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (Aufderheide, 1993). Medya okuryazarlığı merkezi kurucusu Thoman (2003), medya okuryazarlığını, her gün televizyon, radyo, bilgisayar, gazete, dergi ve reklamlar aracılığıyla alınan yüzlerce ve hatta binlerce sözlü ve görsel sembolleri yorumlama ve bunlardan kişisel anlamlar çıkarabilme becerisi olarak tanımlar. Medya okuryazarlığının en öne çıkan yönü çeşitli medya kaynaklarında gelen mesajları doğru çözümleyebilmek sadece yüzey değil derin mesajları da farkına varabilmektir.

Televizyon, internet ve diğer medya kaynakları karşısında en savunmasız grup, izlediklerinin “gerçek” mi yoksa “kurgu” mu olduğunu ayırt etme becerisine sahip

olmayan çocuklardır. Daha bilinçli çocuklar ve yetişkinler yetiştirmek için bireylere ilkokul çağından itibaren medya okuryazarlığı dersleri verilerek medyaya eleştirel bakabilen nesiller yetiştirme ihtiyacı ortaya çıkmıştır (Kalan, 2010). Medya okuryazarlığı sadece eğitim almakta olan öğrenciler için değil iş dünyasında çalışmakta olan yetişkinler için de önem taşır. İş yaşamının her kolunda var olan gerçeklik ve medya tarafından sunulan kurgu arasındaki farkı algılayıp doğru tespitler yapabilmek büyük önem taşır. İşverenler medyanın gönderdiği mesajları doğru analiz edip okuyabilen ve benzer biçimde mesajlar yaratmayı bilen çalışanlara ihtiyaç duymaktadır.

Esneklik ve Uyum: Uyum, işler değiştiği zaman esnek olmaktır. Uyumlu bir kişi, bağımsız olarak veya bir takımın parçası olarak çalışan, yeni fikirler ve kavramlara açık ve birden fazla görevi veya projeyi yürüten kişidir. Eğer bir kişi birden çok görevi ve öncelikleri yönetebiliyor ve değişen koşullara ve/veya çalışmalara uyabiliyorsa, uyumlu birisi olarak kabul edilir (Uma, 2013). Esneklik ve uyum, durumsal ihtiyaçlara göre yeni düzenlemeler ve yanıtlar içermektedir ve değişim için bireyin temel inançları ve tepkileri arasındaki dengeyi sağlar (IOWA, 2013). Dünya büyük bir değişim sürecinden geçmektedir. Bu büyük değişim içerisinde esneklik ve uyum, 21. yüzyılda eğitim, iş ve vatandaşlık için gerekli temel beceriler haline gelmiştir. Teknolojik değişimin hızlı temposu hepimizi öğrenmek, çalışmak ve yaşamak için yeni iletişim yöntemlerine uyuma zorlamaktadır. Ayrıca gerek okul yaşantımızda, gerek iş yaşantımızda gerekse ev yaşantımızda her an beklenmedik durumlarla karşılaşabilmekte ve planlarımızı değiştirmek zorunda kalabilmekteyiz. Yeni koşullara göre yapacaklarımızı ayarlamak ve uyarlamak zorundayız. Söz konusu bu nedenlerden dolayı esneklik ve uyum becerisi, herkesin sahip olması ve geliştirmesi gereken, vazgeçilmez bir beceridir (Trilling & Fadel, 2009).

Kendini Yönetme: Kendini yönetme mantıklı bir değer yargısı sistemine dayanan doğru hedeflere ulaşmak için zamanımızı ve yeteneklerimizi en doğru şekilde kullanma sürecidir (Timm, 1993). Kendini yönetme birçok beceriyi kapsamaktadır ancak günümüz ihtiyaçları doğrultusunda zamanı, hedefleri iyi yönetmek ve yaşam boyu öğrenme en öne çıkan becerilerdir. 21. yüzyılda insanlar iş, eğitim, ev ve özel

hayatlarında yapılması gereken işler, görevler ya da ödevler tarafından dört bir yandan kuşatılmıştır. Bütün bu başarılması gereken görevleri zamanında ve yeterli şekilde tamamlayabilmek için şirket yöneticisinden öğrenciye ve hatta ev hanımlarına kadar her bireyin kendini yönetme becerisine sahip olması gerekmektedir.

Sosyal Beceriler: Sosyal becerilerin alanyazında çok farklı tanımları olsa da en basit şekliyle bir görevi tamamlayabilmek için gerekli özel beceriler olarak tanımlanabilirler (McFall, 1982). Yüksel (1998) ise sosyal becerileri “kişiler arası ilişkilerde sosyal bilgiyi alma, çözümlenme, uygun tepkide bulunma, hedefe yönelik ve sosyal bağlama göre değişen; hem gözlenebilen hem de gözlenemeyen bilişsel ve duyuşsal öğeleri içeren ve öğrenilebilir davranışlar” olarak tanımlamaktadır. İnsanlar doğaları gereği sosyal canlılardır ve eski çağlardan beri bir arada yaşama eğilimindedirler. Birlikte yaşama, eğitim alma ve çalışma gibi hayatın temel gereksinimlerini karşılayabilmek için kişiler arası etkili bir iletişim gereklidir. Bu iletişimi sürdürmek ve sosyal olarak kabul edilmek için bireylerin bir takım sosyal becerilere küçük yaştan itibaren gereksinimi vardır. Bu sosyal beceriler sayesinde insanlar içinde buldukları topluma uyum sağlar (Kurt, 2010). Artık her yaş grubundaki insandan beklenen diğerleriyle uyumlu ve üretken biçimde çalışmasıdır. Bu diğerleri kimi zaman sınıf arkadaşları kimi zamanda aynı kurumda çalıştıkları meslektaşları ya da müşterileri olabilmektedir. İşte bu beraber çalışmayı en verimli biçimde gerçekleştirmek için kişinin ihtiyacı olan şey sosyal becerilerdir. Bireylerin yaşamındaki başarının sadece %20’sinin zeka tarafından belirlendiğini, geriye kalan %80’nin duygusal zeka ve sosyal beceriler tarafından belirlendiğini öne sürer (Goleman, 1995).

Üretkenlik ve Hesap Verebilirlik: Üretkenlik grup ve takım hedefleri doğrultusunda, öncelikli ihtiyaçları belirleyerek, zaman yönetimi, etik çalışma ve işbirliği becerilerini kullanarak bir ürün yaratma becerisidir. Üretkenlik ve hesap verebilirlik birbiri ile bağlantılıdır. Hesap verebilirlik; bir ürünün yaratılmasında rol alarak ürünün performansından sorumlu olmaktır (21st Century Skills, 2013). Yüzyıllar boyunca iş dünyasında üretken işçiler ve eğitim dünyasında da üretken öğrenciler talep edilmiştir ve bu talep son yıllarda ivmelenecek artmaktadır. Artık projeler tanımlamak, planlamak,

yürütmek ve değerlendirmek, 21. yüzyıl işçiliğinin para birimi haline gelmiştir ve bu nedenle 21. yüzyıl öğrenme yapılanmasında proje öğrenimi daha çok önem kazanmıştır. Günümüz 21. yüzyıl insanından projeler yönetmesi ve yönettiği projelerden sonuçlar çıkarması beklenmektedir. Bu nedenle üretkenlik ve hesap verebilirlik becerisi 21. yüzyılda tüm öğretmen ve öğrencilerin okulda, iş yerinde ve yaşamlarında başarılı olabilmeleri için gerekli olan bir beceri olmuştur (Trilling & Fadel, 2009).

Liderlik: lider; bir grup insanı belli amaçlar çevresinde toplayarak, bu amaçları gerçekleştirmek için onları eyleme geçirme yeteneğine sahip bireydir (Eren, 2003). Eski çağlarda en iyi savaşan ya da en güçlü olan birey grubun lideri olurdu çünkü atalarımız için en önemli unsur, hayvan ya da düşman saldırıları karşısında hayatta kalabilmektir. Modern hayatta ise liderden beklenen özellikler tamamen değişmiştir. Artık artan rekabet, talep kâr işgücü, hızlı değişim ve artan stresle başa çıkabilmek liderliğin vazgeçilemez özellikleri haline gelmiştir. Önceden bir şirketin başarılı olması için istikrarı ve kaliteyi koruması yeterliyken, günümüzün değişken ve karmaşık koşullarında başarılı olmak isteyen kurumlar ve bu kurumlarda çalışan yöneticiler liderlik becerilerini geliştirmek durumunda kalmışlardır (Leblebici, 2008). İş hayatında liderliğin aranan bir beceriye dönüşmesinin asıl sebebi iyi bir liderin düşünceleri eylemlere, öngörülere gerçeklere, engelleri yeniliklere, fikir ayrılıklarını uzlaşmaya, alınan riski olumlu sonuca dönüştürebilmesi; kısaca, elindeki tüm imkânları, en doğru biçimde kullanarak başarıya ulaşmasıdır (Kouzes & Posner, 1995).

FIRSATLARI ARTIRMA VE TEKNOLOJİYİ İYİLEŞTİRME (FATİH) PROJESİ

Kısaca “FATİH” olarak adlandırılan Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi, Kasım 2010 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı ile Ulaştırma Bakanlığı arasında imzalanan bir protokol ile hayat bulmuştur ve 5 yılda tamamlanması öngörülmüştür. FATİH projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamayı ve okullardaki teknolojiyi iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda bilişim teknolojileri araçlarının derslerde etkin kullanımını içermektedir. Okulöncesi, ilköğretim ve

ortaöğretim düzeyinde olmak üzere tüm okullarımızda, yaklaşık 570 bin derslikte, etkileşimli tahta ve internet kullanımının sağlanması, her öğretmen ve öğrenciye tablet bilgisayar verilmesi, bilişim teknolojileri (BT) tabanlı öğretime uyumlu e-çeriklerin oluşturulması hedeflenmiştir. Ayrıca tüm bunların öğrenme ve öğretme sürecinde etkin kullanımını sağlamak amacıyla öğretmenlere hizmet içi eğitimlerin verilmesi planlanmıştır (MEB, 2014).

FATİH projesine baktığımızda, projenin 5 ana bileşenin olduğunu görmekteyiz. Bu bileşenler; (i) donanım ve yazılım altyapısının sağlanması, (ii) eğitsel e-çeriğin sağlanması ve yönetilmesi, (iii) öğretim programlarında etkin BT kullanımı, (iv) öğretmenlerin hizmet içi eğitimi, (v) bilinçli, güvenli, yönetilebilir ve ölçülebilir BT kullanımının sağlanması olarak sıralanabilir. Yine projenin bütününe bakıldığında FATİH projesinin 4 alt projeyi kapsadığı ve bu alt projelerin de sırasıyla; (i) altyapı, (ii) donanım, (iii) Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ve (iv) öğretmen eğitimi olduğu görülmektedir (MEB, 2014).

21. YÜZYIL BECERİLERİ VE FATİH PROJESİ İLİŞKİSİ

21. yüzyıl becerilerinin içeriğine ve FATİH projesinin kapsamına bakıldığında aralarında gerek doğrudan gerekse dolaylı bir takım ilişkilerin olduğu görülmektedir. Bilişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme sürecine etkin bir şekilde entegrasyonunu hedefleyen FATİH projesinin 21. yüzyıl becerilerinden bilgi, medya ve teknoloji becerileri ile doğrudan ilişkili olduğunu söyleyebiliriz. Tablet bilgisayarların, etkileşimli tahtaların ve internetin etkin kullanımı elbette ki, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı kapsamında düşünülmelidir. Ayrıca internet ağı ile birlikte tablet bilgisayarlar aracılığıyla bilgiye erişim kolaylaşacağından, aşırı bilgi yükü ve bilgiye filtresiz ulaşımdan dolayı da doğruluk, geçerlik ve güvenilirlik sorunlarının yaşanması kaçınılmazdır. Söz konusu bu olumsuzlukların giderilmesi de bilgi okuryazarlığı kapsamında ele alınmalıdır. Yine FATİH projesi kapsamında internet erişiminin yaygınlaşması, öğrencileri bir medya kaynağı olan internet karşısında savunmasız bırakabilir. Gerek öğrencilere internet ağı üzerinden ulaştıkları bilgilerin gerçek mi

yoksa kurgu mu olduğunu ayırt etme becerisinin kazandırılması gerekse medyaya eleştirel bakabilmelerinin sağlanması, 21. yüzyıl bilgi, medya ve teknoloji becerilerinden olan medya okuryazarlığı amaç ve kapsamında yer almaktadır.

FATİH projesinin 4 alt projeden oluştuğunu ve bu alt projelerden birinin de öğretmen eğitimi projesi olduğunu daha önce belirtmiştik. Bu kapsamda, Milli Eğitim Bakanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu arasında imzalanan 21 Mayıs 2012 tarihli Protokol gereği resmi okullarda görev yapan tüm öğretmenlere “FATİH Projesi Bilişim Teknolojilerinin ve İnternetin Bilinçli, Güvenli Kullanımı” konulu seminer planlanmıştır (MEB, 2013). Seminerin içeriğine bakıldığında; bilişim teknolojileri sistemlerinin etkin kullanımı, bilişim teknolojilerinin bilinçli kullanımı, bilişim teknolojilerinin güvenli kullanımı, bilişim teknolojilerinin etik kullanımı ve benzeri konularının yer aldığı görülmektedir. Söz konusu konuların 21. yüzyıl bilgi, medya ve teknoloji becerileri ile alakadar olduğu aşikârdır.

Dinçer ve arkadaşları (2012), velilerin, öğrencilerin eğitiminde önemli rol oynadığını ancak velilerin bilgisayar okuryazarlık seviyelerinin düşük olması sebebiyle bu durumun FATİH projesinin bir sınırlılığı olduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin bilgisayar okuryazarı oldukları inancının aksine, bilgisayar okuryazarlık seviyelerinin düşük oluşu FATİH projesinin bir diğer sınırlılığıdır. Söz konusu olumsuzluklara bakıldığında FATİH projesinin başarısı, projenin aktörleri olan öğrenci, öğretmen ve öğrenci velilerine bilgi, medya ve teknoloji becerilerinin kazandırılmasına bağlıdır. Özellikle teknolojinin hızlı değişimi ve gelişimi göz önüne alındığında, bilgi okuryazarlığı kapsamında yer alan yaşam boyu öğrenmenin nedenli önemli olduğu görülmektedir.

FATİH projesinin bir diğer alt projesi olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA) projesi, belki de FATİH projesinin en önemli ve hayati basamağıdır. EBA, eğitim-öğretim sürecinde bilişim teknolojileri aracılığıyla etkin materyallerin kullanımını amaçlayan ve Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından tasarlanan sosyal bir platformdur. EBA'nın içeriğinde sınıf seviyelerine uygun, güvenilir ve incelemenden geçmiş doğru e- içerikler yer almaktadır (EBA, 2014). Ancak, FATİH projesinin hayata geçirildiği

okullarda öğretmenlerin özellikle içerik konusunda sıkıntı yaşadıkları ve mevcut içeriklerin ihtiyaçları karşılamadığı görülmektedir (Kurt ve arkadaşları, 2013). Bu da projede belirlenen en büyük sınırlılığın içerik olduğunu göstermektedir (Dinçer ve diğerleri, 2012). Bu olumsuz durumun giderilmesi elbette e-içeriğin nitelik ve sayıca geliştirilmesi ile mümkün olabilir. 21. yüzyıl becerileri açısından bakıldığında bu olumsuz durum bir fırsata dönüştürülebilir. E-içeriklerin hazırlanmasında öğrencilerin, öğrenme ve yenilikçilik becerileri ile yaşam ve kariyer becerilerini kazanmalarına ve geliştirmelerine dikkat edilebilir. Bu kapsamda e-içeriklerin, yaratıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme, iletişim, işbirliği, esneklik, uyum, kendini yönetme, sosyal beceriler, üretkenlik, hesap verebilirlik ve liderlik becerilerini kazandıracak ve geliştirecek şekilde tasarlanmaları gerekmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüzün çağdaş toplumları, teknolojinin hızlı gelişimi ve artan bilgi ihtiyacı nedeniyle 20. yüzyılın sanayi toplumlarından 21. yüzyılın bilgi toplumlarına dönüşmüşlerdir. Bireylerin bilgi toplumuna uyum sağlamaları ve 21. yüzyıl iş dünyasının artan taleplerini yerine getirebilmeleri için 20. yüzyılın salt bilgiyi bilen ve diplomalı bireylerinden farklı olarak bir takım becerilere sahip olmaları gerekmektedir. İş dünyası sadece işini iyi yapan çalışanlar değil aynı zamanda yaratıcı, problem çözen, üretken, sorumluluk sahibi, kendini yönetebilen, iletişimi güçlü ve sosyal beceriler ile donatılmış bireyler aramaktadır. Elbette ki teknolojiyi kullanamayan, yeni teknolojilere ve fikirlere uyum sağlayamayan bireylerin günümüzde ve gelecekte toplum içerisinde başarılı olmayacakları da aşikârdır. Bu nedenlerden dolayı 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırılan becerilerin bireyler tarafından kazanılması ve bu amaç doğrultusunda da eğitim programlarına uygun bir şekilde entegre edilmesi önem arz etmektedir. Şüphesiz ki bir beceriden bahsediyorsak o beceriyi ölçebilmemiz gerekmektedir. Bu maksatla 21. yüzyıl becerileri ile bireylere kazandırılacak standartlar belirlenmeli ve bu standartlara göre de uygun ölçekler geliştirilmelidir.

Kısaca, bilişim teknolojilerinin öğretme-öğrenme sürecine entegrasyonu olarak tanımlayabileceğimiz FATİH projesi, gerek bileşenleri gerekse alt projeleri bakımından incelendiğinde projenin hedeflerinin, 21. yüzyıl bireylerinin öğrenim yıllarında ve müteakiben iş yaşamlarında başarılı olabilmelerinin anahtarı olan ve 21. yüzyıl becerileri olarak adlandırılan becerilerin bireylere kazandırılma amaçlarıyla örtüştüğü görülmektedir. Bir teknoloji hamlesi ve bir teknoloji politikası olan FATİH projesinin özellikle 21. yüzyıl becerilerinden bilgi, medya ve teknoloji becerileri ile ilişkili olduğu söylenebilir. FATİH projesi kapsamında projenin paydaşlarında oluşması arzulan kalıcı davranış değişikliklerinin, 21. yüzyıl bilgi, medya ve teknoloji becerilerini oluşturan bilgi okuryazarlığı, bilgi ve iletişim teknolojileri okuryazarlığı ve medya okuryazarlığı çerçevesinde düşünülmesinin proje standartları açısından daha sağlıklı olacağı değerlendirilmektedir.

FATİH projesi her ne kadar teknoloji ağırlıklı bir proje olsa da teknolojiyi bir amaç olarak değil bir araç olarak kullanmayı amaçlamıştır (EBA, 2014). Bu kapsamda, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) bünyesinde yer alan ve bilişim teknolojilerinin ders ortamlarında etkin kullanımını sağlayacak olan e-çeriklerin önemi ortaya çıkmaktadır. Hiç şüphesiz FATİH projesinin başarısının, nitelikli ve zengin e-çeriklere bağlı olduğu aşikârdır. Mevcut e-çeriklerin geliştirilmesinde ve yeni e-çeriklerin hazırlanmasında 21. yüzyıl becerilerinin gözetilmesi, bir yandan FATİH projesini hedefine ulaştırırken bir yandan da 21. yüzyıl becerilerinin bireylere kazandırılmasını sağlayabilir. Bu doğrultuda e-çeriklerin tasarımında, öğrenme ve yenilikçilik becerileri ile yaşam ve kariyer becerilerinin dikkate alınması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

Association of College and Research Libraries, (ACRL). (2013). 08 Kasım 2013 tarihinde <http://www.ala.org/acrl/standards/informationliteracycompetency> adresinden erişilmiştir.

- Aufderheide, P. (1993). *National leadership conference on media literacy*. Conference report. Washington, DC: Aspen Institute.
- Baskan, G. A. (2001). Öğretmenlik mesleği ve öğretmen yetiştirmede yeniden yapılanma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 16-25.
- Bıçer, G. & Düztepe Ş. (2003). Yetkinlikler ve yetkinliklerin işletme açısından önemi. *Havacılık ve Uzay Teknolojileri Dergisi*, 2, 13-20.
- Bozkurt, N. (2004). İlköğretim sınıf öğretmenlerinin iletişim becerilerine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(4), 443-454.
- Dağkiran, D. (2010). *The impact on critical thinking of the use of L1 and L2 in peer feedback*. Doktora Tezi, Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dinçer, S., Şenkal, O. & Sezgin, M. E. (2012). Fatih projesi kapsamında öğretmen, öğrenci ve veli koordinasyonu ve bilgisayar okuryazarlık düzeyleri. Akademik Bilişim 2013 Konferansı, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Eğitim Bilişim Ağı, (EBA). (2014). EBA (Eğitim Bilişim Ağı) Projesi. 09 Haziran 2014 tarihinde <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=4> adresinden erişilmiştir.
- Eren, E. (2003). *Yönetim ve organizasyon*. İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence*. New York: Bantam.
- Goodman, M. (1995). *Creative Management*. Cronwall: Prentice Hall International, T.J. Press.
- Gögebakan, D. (2012). *Kubaşık öğrenme ve anlaşmazlık çözümü eğitimi ile bütünleştirilmiş Türkçe ve sosyal bilgiler programının öğrencilerin akademik başarı, iletişim ve sosyal problem çözme becerilerine etkisi*. Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

- Güner, İ. (2007). *Çatışma çözme becerilerini geliştirmeye yönelik grup rehberliğinin lise öğrencilerinin saldırganlık ve problem çözme becerileri üzerine etkisi*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- IOWA, (2013). Department of Education. Essential for 21st Century Success. 06 Aralık 2013 tarihinde www.educateiowa.gov/pk-12/iowa-core/universal-constructs-essential-21st-century-success sayfasından erişilmiştir.
- Kalan, G. Ö. (2010). Medya okuryazarlığı ve okul öncesi çocuk: ebeveynlerin medya okuryazarlığı bilinci üzerine bir araştırma. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 39, 59-73.
- Katz, R. I. & Macklin, S. A. (2007). Information and communication technology (ICT) literacy: integration and assessment in higher education. *Systemics, Cybernetics and Informatics*, 5(4), 50-55.
- Korkut, F. (2002). Lise öğrencilerinin problem çözme becerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 177-184.
- Kozunes, J. & Posner, B. (1995). The leadership challenge: how to keep getting extraordinary things done in organisations. San Francisco: JosseyBass.
- Kurt, A. A., Kuzu, A., Dursun, Ö. Ö., Güllüpinar, F. & Gültekin, M. (2013). FATİH projesinin pilot uygulama sürecinin değerlendirilmesi: öğretmen görüşleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 1-23.
- Kurt, Ş. (2010). *Üniversite öğrencilerinin sosyal becerileri geliştirmelerinde dağcılık eğitiminin etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Kutlu, O. & Schreglmann, S. (2011). Üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin eleştirel düşünme eğilimlerinin fakülte ve ünvanlarına göre incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(40), 116-121.
- Leblebici, D. N. (2008). 21. yüzyılın liderlik anlayışına bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32, 61-72.

- Mcfall, R. M. (1982). A review and reformulation of the concept of social skills. *Behavioral Assessment*, 4, 1–33.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (MEB). (2013). FATİH Projesi Bilişim Teknolojilerinin ve İnternetin Bilinçli, Güvenli Kullanımı. 09 Haziran 2014 tarihinde <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/icerikeklenti/e041013125639.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (MEB). (2014). FATİH Projesi Hakkında. 09 Haziran 2014 tarihinde <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=6> sayfasından erişilmiştir.
- Oliver, R. & Towers, S. (2000). Benchmarking ICT literacy in tertiary learning settings. In learning to choose: choosing to learn. Proceedings of the 17th Annual ASCILITE Conference.
- Öztürk, Ş. (2004). Eğitimde yaratıcı düşünme. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 77-84.
- Panel, I. L. (2002). Digital transformation: a framework for ICT literacy. Educational Testing Service.
- Partnership For 21st Century Skills, (P21). (2013). Framework For 21st Century Learning. 06 Aralık 2013 tarihinde <http://www.p21.org/about-us/p21-framework> sayfasından erişilmiştir.
- Polat, C. & Odabaş, H. (2008). Bilgi toplumunda yaşam boyu öğrenmenin anahtarı: bilgi okuryazarlığı. Küreselleşme, Demokratikleşme ve Türkiye Uluslararası Sempozyumu, Antalya.
- Saatçioğlu, Ö., Özmen, Ö. & Özer, P. S. (2003). Bilgi okuryazarlığı becerilerinin geliştirilmesinde kütüphanelerin rolü ve dokuz eylül üniversitesi uygulaması. *Bilgi Dünyası Dergisi*, 4(1), 45-63.
- Sarkın, Y. S. (2012). *Çocuğa yönelik aile içi şiddetin ilköğretim 6. 7. ve 8. sınıf düzeyindeki öğrencilerin iletişim becerileri ve özgüven düzeylerine etkisi.*

Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Saygılı, G. (2010). *Öğretim teknolojilerinin fen ve teknoloji dersinde kullanımının ilköğretim öğrencilerinin problem çözme becerilerine öğrenme ve ders çalışma stratejilerine üst düzey düşünme becerilerine fen ve teknoloji dersine yönelik tutumlarına ve ders başarısına etkisinin incelenmesi*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Seferoğlu, S. & Akbıyık, C. (2006). Eleştirel düşünme öğretimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 193-200.

The Secretary's Commission on Achieving Necessary Skills, (SCANS). (1991). What work requires of schools: A SCANS report for America 2000. Washington DC: U.S. Department of Labor.

Thoman, E. (2003). Media literacy: a guided tour of the best resources for teaching. *The Clearing House*, 6(76), 278-283.

Timm, P. R. (1993) *Successful self management*. California: Crisp Publishing.

Trilling, B. & Fadel, C. (2009). 21st century skills: learning for life in our times. John Wiley & Sons.

Tuncel, A. Z. (2009). *Bütünleştirilmiş program uygulamasının ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin sosyal gelişim becerilerine etkisi*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tümkiye S. & Aybek B. (2008). Üniversite öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimlerinin sosyo-demografik özellikler açısından incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 2(17), 13-24.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, (TÜSİAD). (2012). 09 Haziran 2014 tarihinde [http:// www.tusiad.org.tr/bilgi-merkezi/basin-odasi/basin-bultenleri/](http://www.tusiad.org.tr/bilgi-merkezi/basin-odasi/basin-bultenleri/) sayfasından erişilmiştir.

- Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, (TÜSİAD). (2013). Türkiye’de Öğretmen Eğitimini Yeniden Yapılandırmak İçin Bir Model Önerisi. (Yayın No: TÜSİAD-T/2013-12/543). http://www.tusiad.org.tr/__rsc/shared/file/TUSIAD-Rapor-egitim-Aralik2013.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Usemyability, (Uma). (2013). Flexibility and Adaptability. 06 Aralık 2013 tarihinde http://www.usemyability.org.uk/resources/skills_abilities/flexibility-and-adaptability.html sayfasından erişilmiştir.
- Yüksel, G. (1998). Sosyal beceri envanteri’nin Türkçe’ye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Türk (PDR) Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 9, 39-48.
- Zibres, L. (1956). Creative teaching for creative thinking and living. *Educational Leadership*, (27), 19-25.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- 21st Century Skills. (2013). Productivity and Accountability. 21 Aralık 2013 tarihinde <https://sites.google.com/site/twentyfirststcenturyskills/analysis> sayfasından erişilmiştir.

SUMMARY

Reading, writing, math and science is the basis of today's educational program. However, the existing training program are, inadequate in preparing students for life and work; in line with the expectations of the business world in the 21st century the program cannot provide the desired success upbringing. In 1991, a report published by the US Department of Labor Scans (Secretary's Commission on Achieving Necessary Skills) demonstrated the necessary qualifications for the workforce. This report illustrates the need to make a specific business sector. This report presents life as a result of business and the skills deemed necessary, it is revealed that half of the young people complete school as lacking these skills (SCANS, 1991). Information is valuable and valid only in the past century, while today it is not enough to have knowledge and information. People in the 21st century need to be successful in business life; creative

and critical thinkers, problem solvers, and have high communication skills. Moreover they should know how to achieve the necessary knowledge, be able to use technology to reach the information, open to new ideas, be flexible and adaptive, know their responsibilities, be self-managed and proactive owner, have social and cultural skills, must be an individual with leadership skills and productive ideas. In our country, in this context, the Turkish Industrialists' and Businessmen's Association on June 26, 2012 by "21. Century Skills and Qualifications of the Conference of Education "was launched (TUSIAD, 2012). In order to gain these skills to individuals by considering the renewal and re-training programs as trainers consciously aware of 21st century skills courses are expected to integrate these skills.

This study has two main objectives. First one is to introduce the 21st century skills and emphasize the importance of these skills. The other purpose of the study is to determine the relationship of FATİH project - a technology integration project- with the 21st century skills.

There is no universal opinion on 21st century skills. However, a number of studies are available on some CEOs of major companies, some institutions and scientists in search of these skills and how they are classified in (TUSIAD, 2013). We will place three major skills within the scope of our study as 21st century skills, and these skills can be grouped under three main headings, as follows (P21, 2013): Learning and Innovation Skills; Information, Media and Technology Skills, and Life and Career Skills.

FATİH Project ensures equal opportunities in education and education technology in schools. In this context involves the effective use of information technology in the course. FATİH Project ensures equal opportunities in education and education technology in schools. In this context the project involves the effective use of information technology in the courses. In addition, it is planned to equip with tablet computers and interactive whiteboard in all 570 thousand classrooms. In the process, e-content will be created and used in learning environments (MoNE, 2014). All students will be associated with the media and technology skills. FATİH project aims the desired behavioral changes of the 21st century.